

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЯНЕ САНДАНСКИ-1959” СЕЛО ПОЛЕНИЦА

ОБЩИНА САНДАНСКИ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

Народно читалище „Яне Сандански – 1959” село Поленица е създадено през 1959 г. И от тогава до сега дава своя неоценим принос във формирането на култура и душевност у местното население и е пример за силата и духа при поддържането на културните изяви и традиции.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този устав се урежда продължаване съществуването, устройството, дейността, финансирането, издръжката и прекратяването на читалището.

Чл. 2./1/ Народно читалище „Яне Садански-1959”с. Поленица общ. Сандански е традиционно самоуправляващо се културно – просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политическа и религиозна принадлежност и етническо самосъзнание.

/2/ НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ЯНЕ САНДАНСКИ-1959“ СЕЛО ПОЛЕНИЦА
ОБЩИНА САНДАНСКИ, ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД е юридическо лице с
не стопанска цел.

Чл.3. /1/ Целта на читалището е да задоволява потребностите
на населението от с. Поленица свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществява дейността си
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ
3. Разширяване на знанията на живеещите в селото и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
5. Осигуряване на достъп до информация

/2/ За постигане на целите по ал.1 Читалището извършва основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото, фоно, филмовидеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи
2. Развиване и подпомагане на любителско художествено творчество
3. Събиране и разпространяване на знания за родния край
4. Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видео показ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности
5. Създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги

/3/ Народното Читалище може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава им цели. Народните читалища не разпределят печалбата.

/4/ Народното читалище няма право да представя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. За хазартни игри и нощни заведения
2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности
3. За постоянно ползване от политически партии и организации
4. На председателя, на секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.4. Народното читалище може да се сдружава за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на този закон.

Глава втора

Членство и управление

Чл.5./1/ За продължаване на съществуването то Народно Читалище „Яне Сандански-1959” с. Поленица е необходимо то да има най-малко 50 дееспособни физически лица /членове/, които да вземат решения на общите събрания.

/2/ Членовете на Читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/3/ Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани.
2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани: те имат право на съвещателен глас.

/4/ Колективните членове действат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

1. Професионални организации
2. Стопански организации
3. Търговски дружества
4. Кооперации и сдружения
5. Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи

/5/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.6./1/ Приемане на нови членове /действителни, спомагателни и колективни/ става с решение на Настоятелството след подаване на лична /писмена/ молба от желаещия.

/2/ Кандидатите за действителни индивидуални членове подават писмено заявление до Настоятелството на Читалището, с което декларират, че желаят да станат негови членове, че познават и приемат Устава на Читалището и че ще работят за постигането на неговите цели.

/3/ Кандидатурите се гласуват на заседание на Настоятелството с обикновено мнозинство. На члена на Читалището се издава съответния документ за членство – членска карта, подписана от Председателя на Читалището и подпечатана с печата на Читалището.

/4/ Приетият за действителен индивидуален член на Читалището плаща членски внос по ред, определен от този Устав.

Чл.7./1/ Действителните индивидуални членове на читалището имат право да:

1. Избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището
2. Участват в дейността на читалището

/2/ Членовете на читалището са длъжни :

•

1. Да спазват Устава на читалището
2. Да плащат лично и редовно членския си внос
3. Да опазват имуществото и доброто име на читалището, както и да не уронват неговия престиж

Чл.8./1/ Членството читалището може да се прекрати с решение на Общото събрание,когато членът нарушава грубо устава на читалището и решенията на неговите органи, работи срещу неговите цели и интереси, или му е причинил значителни вреди.

/2/ Членството в читалището се прекратява и след като членът на читалището не е заплатил членския си внос в продължение на една календарна година или не е присъствал на 3 поредни събрания.

/3/ Членството в читалището се прекратява и по желание на самия член, с писмено известие до Настоятелството.

Чл.9. Органи на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия

Чл.10./1/.Върховен орган на читалището е общото събрание.

/2/.Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.11./1/. Общото събрание:

1. Изменя и допълва устава;
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището
5. Определя основни насоки на дейността на читалището
6. Взема решения за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение
7. Приема бюджета на читалището
8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година

9. Определя размера на членския внос
10. Отменя решения на органите на читалището
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината
12. Взема решение за прекратяване на читалището
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове

/2/ Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.12./1/. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/. Решенията по чл.11, ал.1, т. 1,4,10,11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите.

/5/ Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/7/ Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалище на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.13./1/ Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребърна линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството:

1. Свиква общото събрание;
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. Подготвя и внася отчет за дейността на читалището;
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика

/3/ Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл.14./1/ Председателя на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

/2/ Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. Представява читалището;

3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. Отчита дейността си пред настоятелството;
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството

Чл.14а./1/ Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя

/2/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и сребърна линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.15./1/ Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

/2/ Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които се в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление- и органите на прокуратурата.

Чл.16. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия и за секретаря лица, които са осъждани за лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

•

Чл.16а. Членовете на настоятелството, включително председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното Читалище.

Глава трета

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.17. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.18. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос
2. Културна просветна и информационна дейност;
3. Субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. Дарения и завещания;
6. Други приходи

Чл.19./1/ Предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините.

/2/ С решение на общинския съвет читалището може да се финансира допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

/3/ Гласуваната от общинския съвет субсидия за народните читалища, определена на нормативи и по реда на ал.2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.20./1/ Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с

участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

/2/ При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

Чл.21./1/Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

/2/ Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.22.Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 23./1/Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

/2/ Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището.

Чл.23а./1/ Председателя на народното читалище ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на община Сандански предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в съответната община.

/3/ Програмата по ал.2 се изпълнява от читалището въз основа на финансови обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/4/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

/5/ Доклада по ал.4 на читалището се обсъжда от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представител на народното читалище-вносител на докладите.

Глава четвърта

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.24./1/ Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години; в тези случаи Министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището;
4. Не е учредено по законния ред;
5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде поставено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от Министъра на културата.

/3/ Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.25. За неуредените в този закон случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

Глава пета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.26. Председател и/или секретар на читалището, който предостави имущество в нарушение на чл.3,ал.4 от Устава се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. И с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл.27. Председател на читалище, който не предостави доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл.23а. ал.4 от Устава се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл.28. За всички неуредени в този Устав отношения се прилага Законът за народните читалища и действащите в страната нормативни актове

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има име, кръгъл печат с надпис – Народно Читалище „Яне Сандански-1959”с. Поленица, в средата разтворена книга с главни букви А Б.
2. Празник на читалището е 24 май – денят на Св.Св.Кирил и Методий, на славянската писменост, на българската просвета и култура.
3. Устава е приет на Извънредно събрание на читалището състояло се на 10.07.2017г.
4. Промени по Устава може да се прави от Общото събрание с мнозинство най-малко две трети от всички членове на читалището.